

UNIVERSAL DECLARATION of **PLAYER RIGHTS**

#WorldPlayersUnited

ALLMÄN FÖRKLARING OM SPELARRÄTTIGHETER

Ingress

MED BEAKTANDE AV FÖLJANDE:

- I. Världens organiserade spelare har en stolt historia av att verka för spelarnas värdighet och sporters mänsklighet. Denna historia visar att när spelarnas grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och garanteras kan sporten växa både som social institution och som ekonomisk och affärsmässig verksamhet.
- II. När Förenta nationerna år 1948 antog Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, bekräftade man *"sin tro på de grundläggande mänskliga rättigheterna, den enskilda människans värdighet och värde samt mäns och kvinnors lika rättigheter"*, och beslutade att *"verka för sociala framsteg och bättre levnadsvillkor under större frihet."*¹
- III. Det är nu viktigt att sportrörelsen som helhet engagerar sig för att upprätthålla sportens meningsfulla plats i världskulturen, behålla sitt sociala berättigande, göra sociala framsteg och sätta högre levnadsnormer för alla som är involverade i eller som påverkas av den.
- IV. Sport kontrolleras av internationella och nationella idrottsorganisationer, organisationer av sportklubbar, arbetsgivare, företag och myndigheter. Spelare är sportens ansikte utåt, och sportprestationer är grunden för sportens prestige, popularitet och hållbarhet.
- V. Genom att sport idag sker i så stor skala och blir politiserad och kommersialiserad, misslyckas man ofta att upprätthålla dess mänsklighet och utövarnas värdighet.² Det innebär också att man inom sporten kränker internationellt erkända mänskliga rättigheter, vars minimum utgörs av de

som fastläggs i FN-deklarationen om de mänskliga rättigheterna, ILOs deklaration om grundläggande principer och rättigheter på arbetet³ och andra internationella instrument som skyddar utsatta grupper, inklusive FNs konvention om barnets rättigheter (FNs barnkonvention).

FÖLJAKTLIGEN:

VI. Varje sport måste:

- A. arbeta i partnerskap med spelarna för att utarbeta en strategisk vision för sporten ⁴
- B. respektera och skydda de grundläggande mänskliga rättigheterna för alla som deltar i eller berörs av sport, inklusive spelare ⁵
- C. undvika att inkräkta på andras mänskliga rättigheter, och åtgärda alla negativa effekter med avseende på mänskliga rättigheter som de har del i ⁶
- D. bejaka och främja sin sports ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna ⁷
- E. erkänna att en spelare först och främst är människa, och därefter idrottare ⁸
- F. tillstå att idrottskarriären är högt specialiserad och kort, och att underlåtenhet att respektera spelares grundläggande rättigheter därför har allvarliga följder
- G. tillstå att hänvisningar till eller tillämpning av en sports "självständighet" eller "särdrag", eller begränsningar eller hinder som genomdrivs för en spelare inom ramen för dennes yrke inte åsidosätter spelarens grundläggande rättigheter, och endast kan ges juridisk effekt om det är nödvändigt, och med hjälp av kollektiva förhandlingar och social dialog ⁹
- H. sörja för att en spelares internationellt erkända mänskliga rättigheter, inklusive denna allmänna förklaring om spelarrättigheter, införs i konstituerande handlingar för sporten ifråga eller i enlighet med ett kollektivavtal.¹⁰

VÄRLDENS ORGANISERADE SPELARE DEKLARERAR DÄRFÖR FÖLJANDE:

§ 1. Skydda, respektera, åtgärda

Varje spelare har rätt till en väl reglerad idrottsmiljö som är fri från korruption¹¹, manipulation och fusk, och där spelarens och alla andra involverades och berördas grundläggande mänskliga rättigheter skyddas, respekteras och garanteras.¹² Spelarens sport måste anta och genomföra lämpliga åtgärder för att spelaren skall kunna åtnjuta sina rättigheter och en idrottsmiljö som överensstämmer med denna deklaration upprätthålls, inklusive åtgärder för att skydda visseblåsare.¹³

§ 2. Tillträde till sporten

Varje spelare har rätt att få tillträde till och att utöva sport¹⁴ som karriär och yrke¹⁵, utan andra restriktioner än förtjänst.¹⁶

§ 3. Lika möjligheter

1. Varje spelare skall ha lika möjligheter att utöva sin sport, utan att diskrimineras eller utsättas för trakasserier och våld.¹⁷
2. En spelares rätt att utöva sin sport kan inte begränsas på grund av ras, hudfärg, födelseort, ålder, språk, sexuell läggning, kön, funktionsnedsättning, graviditet, religion, politisk eller annan åsikt, vårdansvar, ägandeförhållanden eller ställning.¹⁸

§ 4. Barnets rättigheter

Varje spelare i omyndig ålder har rätt att fritt utöva sport på ett inkluderande, anpassat och säkert sätt, och att få sina rättigheter som barn skyddade, respekterade och garanterade.¹⁹

§ 5. Rätt att arbeta

Varje spelare har rätt att arbeta och att fritt välja anställning som sportutövare,²⁰ och att röra sig fritt under detta arbete och denna anställning.²¹

§ 6. Rätt att organisera sig och förhandla kollektivt

1. Varje spelare har rätt att organisera sig och förhandla kollektivt.²²
2. Varje spelare har rätt att bilda och ansluta sig till föreningar för spelare, sportklubbar och fackföreningar för att skydda sina intressen.²³

§ 7. Rätt att delta i ekonomisk verksamhet och få del av ekonomisk vinning

Varje spelare skall på ett rättvist sätt kunna delta i ekonomisk verksamhet i sin sport och få del av ekonomisk vinning som spelare har bidragit till.²⁴

§ 8. Rättvisa arbetsförhållanden

1. Varje spelare har rätt till skälig ersättning och gynnsamma arbetsvillkor, inklusive minimilön, skäliga arbetstider, viloperioder, fritid, skydd för löner, säkra avtal och skydd av sin ställning som arbetstagare i ett anställningsförhållande.²⁵
2. Varje spelare, utan åtskillnad, har rätt till lika lön för likvärdigt arbete.²⁶
3. Spelare har rätt att förhandla om villkoren för sin medverkan i sporten, och att under dessa förhandlingar låta sig representeras av personer och organisationer som spelaren själv väljer.²⁷
4. Spelare är endast bundna av villkor som fastställts på ett legitimt sätt och som hanteras via kollektiva förhandlingar, eller som spelaren verkligen och frivilligt har samtyckt till.²⁸

§ 9. Främjande av fysisk och mental hälsa och socialt välbefinnande

1. Varje spelare måste få tillgång till en säker och trygg arbetsplats och sportmiljö som främjar spelarens fysiska och mentala hälsa och sociala välbefinnande.²⁹
2. Spelare skall få bästa möjliga behandling och stöd av sjukvårdare i fall av skador eller sjukdom, och ha möjlighet att styra och kontrollera denna behandling och detta stöd.³⁰
3. En spelares arbetsplats och sportmiljö skall skyddas mot både interna och externa risker för att säkerställa spelarens säkerhet, hälsa och välbefinnande. Spelare skall ha rätt att besluta om nödvändiga åtgärder för att trygga arbetsplatsen och sportmiljön, och att vidta rimliga åtgärder för att undvika risker eller förhindra att de uppstår.³¹

§ 10. Rätt till utbildning

För att till fullo uppnå sin potential och utveckla sin personlighet har spelare rätt att utbilda sig och bemöda sig om arbete och liv utanför sporten, med hjälp av resurser som kommer från sporten.³²

§ 11. Rätt till integritetsskydd och skydd av personuppgifter

Varje spelare har rätt till ett privatliv och till skydd i samband med insamling, lagring och överföring av personuppgifter.³³

§ 12. Skydd av namn, image och prestationer

Varje spelare har rätt att få sitt namn, sin image och sina prestationer skyddade. En spelares namn, image och prestationer får utnyttjas kommersiellt endast med spelarens frivilliga samtycke.³⁴

§ 13. Åsikts- och yttrandefrihet

Varje spelare skall ha åsikts- och yttrandefrihet.³⁵

§ 14. Juridiskt skydd och likställdhet inför lagen

Varje spelare har rätt till juridiskt skydd och likställdhet inför lagen.³⁶

§ 15. Rätt till laglig rättsprocess

Varje spelare har rätt till en laglig rättsprocess inklusive oskuldspresumtion i fall av anklagelser. Eventuella straff måste vara lagliga, proportionella och rättvisa.³⁷

§ 16. Rätt till fungerande rättsmedel

Varje spelare har rätt att få tvister prövade i en opartisk och skyndsam klagomålsprocedur där spelaren har ett jämställt inflytande i utnämningen av jury, skiljedomare eller andra beslutsfattare eller beslutsorgan. När en spelares rättigheter enligt denna förklaring inte har skyddats eller respekterats måste sporten sörja för att spelaren har tillgång till fungerande rättsmedel.³⁸

§ 17. Förpliktelse att respektera andras rättigheter

Varje spelare har en förpliktelse att respektera sina medspelares rättigheter i enlighet med denna förklaring liksom de grundläggande mänskliga rättigheterna för alla som är involverade i eller berörda av sporten.³⁹

Förklaring av de organiserade spelarna i världen, i Washington DC, USA, den 14 december 2017.

Källor

Referenser

- Europeiska unionens stadga om grundläggande rättigheter, 2012 (CFREU)
- Europarådets stadga om manipulation av idrottstävlingar (Council of Europe Convention on the Manipulation of Sports Competitions), 2014 (CECMSC)
- Allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter, bestående av:
 - FN-deklarationen om mänskliga rättigheter, 1948 (FNDMR)
 - 1966 års konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, 1966 (ICESCR)
 - 1966 års konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (International Covenant on Civil and Political Rights, 1966 (ICCPR)
- Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner och rekommendationer:
 - Tvångsarbete, 1930 (ILO C29)
 - Föreningsfrihet, 1949 (ILO C87)
 - Skydd av löner, 1949 (ILO C95)
 - Rätt att organisera sig och förhandla kollektivt, 1949 (ILO C98)
 - Förbud mot tvångsarbete, 1957 (ILO C105)
 - Arbetsmiljö, 1981 och konventionens protokoll av år 2002 (ILO C155)
 - Rekommendation om anställningsrelationen, 2006 (ILO R198)
- Internationella arbetsorganisationens deklaration om grundläggande principer och rättigheter på arbetet och dess uppföljning, 1998 (ILO GP)
- Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 2007 (TFEU)
- FNs kommission för internationell handelsrätt, Konvention om erkännande och genomförande av internationell skiljedom, New York 1958 (NYC)
- FNs barnkonvention (Convention on the Rights of the Child, 1989, UNCRC)
- FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess frivilliga tilläggsprotokoll, 2006 (UNCRPD)
- Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO), Unescos reviderade internationella stadga om fysisk fostran och idrott, 2015 (UNESCOs stadga)
- FNs vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter, 2011 (FNVP)

Noter

¹ FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna (FNDMR), ingressen.

² Se till exempel sid. 7 i rapporten från mötet "Human Rights and Mega Sporting Events" som anordnades av Institute of Human Rights and Business, Wilton Park och Schweiz i Glion, Schweiz, den 18-20 november 2015 https://www.ihrb.org/uploads/meeting-reports/2016-1-12_Wilton_Park_Conference_on_MSEs_and_Human_Rights.pdf (sidan besökt den 17 juni 2017)

³ FNs vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter, Princip 12, sid. 13.

⁴ UNESCOs stadga, §3 inklusive §3.1 och 3.2.

⁵ FNVP-ramen "Skydda, respektera och åtgärda".

⁶ FNVP, Princip 11, sid.13.

⁷ Se till exempel FNVP, princip 6, sid. 8 och 11.

⁸ FNDMR, ingressen och §26.2. ICESCR, inklusive §13.

⁹ ILO GP, inklusive ILO C87 och ILO C98. CFREU, §28. FNVP, inklusive princip 11, sid. 13, som innebär att företagens *"förpliktelse att respektera mänskliga rättigheter utgör en global norm för hur alla företag förväntas bete sig, oavsett var de bedriver sin verksamhet. Förpliktelsen är oberoende av staternas möjlighet eller vilja att uppfylla sina egna förpliktelser på människorättsområdet, och minskar inte dessa förpliktelser. Den står över förpliktelsen att rätta sig efter nationella lagar och regler som skyddar mänskliga rättigheter."*

¹⁰ §28 i FNDMR, enligt vilken *"Var och en har rätt till ett socialt och internationellt system där de rättigheter och friheter som behandlas i denna förklaring till fullo kan förverkligas."*

¹¹ Se till exempel, Kofi Annans förord till Förenta nationernas konvention mot korruption, sid. (iii), där generalsekreteraren fastslår att *"Korruption är en lömsk plåga med många nedbrytande följder för samhällen. Det undergräver demokrati och rättssäkerhet, leder till kränkningar av mänskliga rättigheter ..."* https://www.unodc.org/documents/brussels/UN_Convention_Against_Corruption.pdf

¹² UNESCOs stadga, inklusive ingressen och §10. FNDMR, §27.1. ICESCR, §15.1(a).

¹³ CECMSC, §7.2(c).

¹⁴ UNESCOs stadga, inklusive ingressen och §1.1.

¹⁵ FNDMR, §23.1. ICESCR, §6.1.

¹⁶ UNESCOs stadga, §1.6. ICESCR, §7(c).

¹⁷ FNDMR, §2. Se även till exempel §1.4 i UNESCOs stadga med avseende på kvinnor och flickor.

¹⁸ FNDMR, §2. ICCPR, §26. UNCRPD §5.

¹⁹ ICCPR, §24.1. Se även UNCRC i sin helhet, liksom ingressen och §9.2 i UNESCOs stadga, som berör problemet med överdriven träning av barn. ICESCR, §10.3.

²⁰ UNESCOs stadga, Ingressen, §9.2 och §10.5. FNDMR, §23.1. ICESCR, §6.1. ICCPR, §8.3(a).

ILO GP, inklusive ILO C29 och ILO C105. Notera C29, §2.1 där begreppet "tvångs- eller obligatoriskt arbete" definieras och omfattar hotelser om allvariga berövanden som att innehålla löner och inskränkningar av människors rörelsefrihet (se till exempel, sid. 23 i ILOs policyriktlinjer om ILO GP

på följande adress:

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@declaration/documents/publication/wcms_095895.pdf (sidan besökt den 17 juni 2017)).

²¹ FNDMR, §13 och 23.1. ICCPR, §12. TFEU, §45.1.

²² ILO GP, ILO C87 och ILO C98. ICCPR, §22.

²³ FNDMR, §24.4. ICESCR, §8.1 (som också syftar på fackföreningars rätt att bilda och ansluta sig till nationella och internationella fackliga organisationer). ILO GP inklusive ILO C87 och ILO C98. ICCPR, §22.

²⁴ ILO GP, ingressen, där det står att "*i strävan efter att upprätthålla kopplingen mellan sociala framsteg och ekonomisk tillväxt är garantin av grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet särskilt viktig, då den gör det möjligt för berörda personer att fritt och på jämställd fot kräva en skälig andel av det välstånd som de har hjälpt till att skapa, och att till fullo uppnå sin mänskliga potential...*" (författarens understrykning).

²⁵ FNDMR, §23.1, 23.3 och 24. ICESCR, §7(a)(i) och (d). ILO C95. ILO R198.

²⁶ FNDMR, §23.2. ICESCR, §7(a)(i).

²⁷ FNDMR, §23.1, 23.3 och 23.4. ICCPR, §25(a).

²⁸ ILO GP, inklusive ILO C29, C87, C98 och C105. FNDMR §23.1 och 23.3. ICESCR, §6.1, 7 och 8.

²⁹ ICESCR, §12. ILO C155. UNESCOs stadga, §10.5.

³⁰ ILO C155. ICESCR, §12 inklusive §12.2(b),(c) och (d). UNESCOs stadga, inklusive ingressen och §10.

³¹ ILO C155. UNESCOs stadga, inklusive §10.5. FNDMR, §3. ICCPR, §7 (i synnerhet andra meningen) och §9.

³² UNESCOs stadga. FNDMR, §22, 26.1 och 26.2. ICESCR, §6.2 och 13.

³³ FNDMR, §3 och 12. ICCPR, §17. CFREU, §7 och 8.

³⁴ FNDMR, §12, 17 och 27.2. ICCPR, §17.

³⁵ FNDMR, §18, 19 och 20. ICCPR, §19 och 21.

³⁶ FNDMR, §6 och 7. ICCPR, §14, 16 och 26.

³⁷ FNDMR, §10. ICCPR, §14. CFREU, §47 och 48.

³⁸ FNVP. NYC. FNDMR, §8 och 11.1. ICCPR, §14. CFREU, §47.

³⁹ FNDMR, §29.1.